

Sociale professionals in de frontlijn

UvA/AUV Andragologie 3-11-2012, lezing P.J. van Delden

4-Dec-12

- Promotiestudie 2005-2009 naar ontwikkeling van publieke samenwerkingsverbanden en hun resultaten
- Vervolgonderzoek naar complexe (soms venijnige) vraagstukken: participatie van kwetsbare mensen, ernstige overlast in wijken
- Essay ‘Wicked problems: venijnige vraagstukken als vuurproef voor de publieke dienstverlening’ .

Professionalisering van het sociale domein:

- welzijn
- maatschappelijke dienstverlening
- jeugdzorg
- ouderenzorg
- sociale veiligheid
- onderwijs.

Ontstaan van maatschappelijke ondernemingen in zorg en welzijn: Professionele dienstverleners of ‘greedy institutions’ ?

Publieke kritiek over kosten/resultaten van de publieke dienstverlening

Beleidsreacties

Welzijn Nieuwe Stijl: ‘er op af’

Drie decentralisaties rijk >> gemeente:

- Jeugdzorg,
 - Functie begeleiding,
 - Wet werken naar vermogen/Participatiewet)
- en Passend onderwijs

Groei samenwerkingsverbanden (Brede scholen, Centra voor Jeugd en Gezin, Lokale zorgnetwerken, Veiligheidshuizen)

Opwaardering van ‘frontlijnprofessionals’ .

Frontlijnprofessionals:

- Wijkagent
- Outreachende jongerenwerker (‘street corner’)
- Woonconsulent woningcorporatie
- (School)maatschappelijk werker
- Jeugdarts
- Huisarts
- Beroepsopvoeders (leraren, kindcentra)
- Leerplichtambtenaar
- Consulent sociale dienst.

Soms ook semi-professionals/burgers: ‘best persons’ ,
die scheiding leefwereld – systeemwereld
overbruggen.

Frontlijnprofessionals: competenties

- operationele creativiteit
- streetwiseness en onderhandelen
- beroepservaring én generieke oriëntatie
- verbindende vaardigheden
- toegang tot de macht

Vergelijking typen professionals

Kenmerk	Routinematige professionals	Improviserende professionals	Frontlijn-professionals
Taakstructuur	gesloten problemen	open problemen	gelaagde problemen
Werkomgeving	monodisciplinair	mono/multidisciplinair	interdisciplinair
Werkstijl	werkt routinematig	improviseert	improviseert en verbindt
Drijvende kracht	ervaring	kennis	resultaatgerichtheid
Scoort op:	efficiency	flexibiliteit	effectiviteit en macht ('streetwise')
Persoonlijke groei	verbetert op basis van concentratie	vernieuwt op basis van kenniscreativiteit	vernieuwt op basis van operationele creativiteit
Leerstijl	leert steeds meer over hetzelfde ('single loop learning')	heeft geleerd te leren ('double loop learning')	heeft geleerd te leren ('double loop learning') samen met anderen

Achtergronden en perspectief

- In complexe kenniseconomie/samenleving zijn personen met IQ < 85 structureel kwetsbaar (geworden)
- Emancipatie heeft geleid tot verzwakking onderkant van de samenleving, het gaat nu om sociale context en participatie
- Essentieel is duurzame verbinding professionals – burgers in een blijvende sociale infrastructuur
- Frontlijnprofessionals en ‘best persons’ hebben hierin een sleutelrol >> aansturen van specialistische professionals
- Zoeken naar nieuwe balans in het sociale domein.